OBSAH:

PÁR SLOV NA ÚVOD 8

METODOLOGIE A ANALÝZA VÝZKUMU 11
Výběr institucí 12
Parametry sledovaných muzejních prezentací 14
Metodika sběru dat a pramenná základna 15
Specifika a limity výzkumu 18
Problematika dokumentace výstav z 90. let 20. století 18
Struktura dokumentace v rámci projektu – problematika kategorizace a terminologie 19
Absence evaluace výstav 23
Závěrem i pár čísel… 24

MUZEA V NOVÉ ÉŘE – VÝVOJ MUZEÍ PO ROCE 1989 27
Jaká má být role muzeí po pádu komunismu? 27
Asociace muzeí a galerií ČR 32
Výzvy v době transformace 34
Péče o sbírky a vznik tzv. muzejního zákona 41
Restituce sbírek a majetku 44
Muzea po roce 2000 46
Nejen na závěr kapitoly… 54

POREVOLUČNÍ TEMATICKÁ PROMĚNA VÝSTAV 57
Muzea a politika dějin na prahu sametové revoluce 57
Nástin proměny porevoluční historiografie 59
Klíčové trendy v porevoluční výstavní politice muzeí 1989–2020 62
Základní obrysy tematické proměny výstav mezi lety 1990–2020 67
Skladba prezentovaných oborů v 90. letech 76
Skladba prezentovaných oborů po roce 2000 77
Nové tematické trendy 79
Politika dějin ve výstavách 88
Vztah materiální základny sbírek a prezentační formy společenskovědních výstav 93

MUZEA A DĚJINY 20. STOLETÍ 99
1. světová válka a vznik Československa 105
2. světová válka a rok 1945 106
Rok 1968 a 1989 108

PREZENTACE NÁRODNOSTNÍCH A NÁBOŽENSKÝCH MENŠIN 113
Menšiny jako specifický, nikoli dominantní prezentační okruh 113
Specifika příhraničních oblastí 114
90. léta – rehabilitace a dokumentace národnostních a náboženských menšin 116
2000–2020 – stabilizace, interpretace a institucionalizace 117
Typologie výstavních přístupů 121
Komparativní analýza dat z moravských a slezských muzeí 123

PREZENTACE REGIONÁLNÍCH DĚJIN A OSOBNOSTÍ 127
Regionální dějiny 127
Rozdíly mezi jednotlivými kraji 131
Nejčastěji prezentované sbírkové předměty 133
Osobnosti 135

PREZENTACE HMOTNÉ KULTURY 145
Řemesla a průmysl 145
Každodennost a nástup „retro“ výstav 152

PREZENTACE DĚTÍ, DĚTSTVÍ A ŠKOLSTVÍ 161
Muzea a proměna pedagogiky po roce 1989 161
Typologie výstav věnovaných dětem a školství 162
Výstavy hraček a materiální kultury dětství 164
Výstavy o školství 165
Výstavy dětských prací 169
Regionální rozložení tématu 170

ZÁVĚR 171

PRAMENY A LITERATURA 175
Prameny 175
Literatura 175
Internetové zdroje 181

SEZNAM ZKRATEK 182

SUMMARY 183